

Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Здоров'я населення світу і зовнішня політика»

Ухвалена на шістдесят дев'ятій сесії Генеральної Асамблеї ООН 11 грудня 2014 р.

Генеральна Асамблея,

посилаючись на свої резолюції 63/33 від 26 листопада 2008 року, 64/108 від 10 грудня 2009 року, 65/95 від 9 грудня 2010 року, 66/115 від 12 грудня 2011 року, 67/81 від 12 грудня 2012 року і 68/98 від 11 грудня 2013 року і підтверджуючи рішення масштабних конференцій і зустрічей на вищому рівні Організації Об'єднаних Націй, які сприяли досягненню прогресу у здійсненні глобального порядку денного в галузі охорони здоров'я, як зазначено в цих резолюціях,

посилаючись також на Загальну декларацію прав людини, норми міжнародного гуманітарного права, Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права і Статут Всесвітньої організації охорони здоров'я,

знову підтверджуючи право кожної людини, без будь-якої дискримінації, на найвищий досяжний рівень фізичного і психічного здоров'я і на такий життєвий рівень, включаючи достатнє харчування, одяг і житло, який необхідний для підтримки здоров'я і добробуту її самої та членів її сім'ї, і на постійне поліпшення умов життя,

підкреслюючи обов'язок держав-членів створювати стійкі національні системи охорони здоров'я і зміцнювати національний потенціал приділяючи увагу, зокрема питанням надання послуг та фінансування систем охорони здоров'я, в тому числі за допомогою виділення належних асигнувань, медичним кадрам, медичним інформаційним системам, закупівлі та розподілу медичних препаратів, вакцин і технологій, охорони сексуального і репродуктивного здоров'я та готовності керівництва і органів управління проявити політичну волю, і визнаючи цінність загального охоплення послугами охорони здоров'я та його важливість для забезпечення доступу до якісного медичного обслуговування турбуючись про те, щоб ці послуги не були фінансово обтяжливими для їх одержувачів, насамперед для уразливих верств населення,

визнаючи, що здоров'я - це необхідна умова і одночасно кінцевий результат і показник діяльності щодо здійснення усіх трьох компонентів стабільного розвитку і що, незважаючи на досягнуті успіхи, як і раніше існують і вимагають постійної уваги проблеми, що стосуються здоров'я населення світу, в тому числі пов'язані зі значною нерівністю і вразливістю в середині країн та регіонів і між ними,

відзначаючи роль ініціативи «Зовнішня політика і здоров'я населення світу» у сприянні взаємодоповнюваності зовнішньої політики і діяльності щодо забезпечення здоров'я населення світу; і що нерівність у сфері охорони здоров'я в середині країн і між ними не може бути усунута в рамках виключно сектора охорони здоров'я за допомогою технічних заходів або тільки на національному рівні, а вимагає також глобальної взаємодії в галузі охорони здоров'я, заснованої на всесвітній солідарності та спільній відповідальності,

підтверджуючи прихильність досягнення усіх цілей в галузі розвитку, сформульованих в Декларації тисячоліття, вітаючи прогрес у досягненні цілей, що стосуються охорони здоров'я, які мають ключове значення для досягнення всіх цілей, і підкреслюючи необхідність подальшої підтримки ініціатив, спрямованих на прискорення ходу їх досягнення,

посилаючись на резолюцію 68/309 від 10 вересня 2014 року, в якій містилась доповідь Робочої групи відкритого складу про досягнення цілей в галузі сталого розвитку та постановила, що пропозиція Робочої групи відкритого складу щодо цілей в галузі сталого розвитку, яка міститься в цій доповіді, стає ключовою основою для інтеграції таких цілей до порядку денного в галузі розвитку на період після 2015 року, визнавши при цьому, що в ході відповідного міжурядового переговорного процесу на її шістдесят дев'ятій сесії будуть розглянуті й інші матеріали, підкреслюючи необхідність розширення міжнародного співробітництва для підтримки зусиль держав-членів у напрямку досягнення цілей у галузі охорони здоров'я, забезпечення загального доступу до медичного обслуговування і вирішення завдань у сфері охорони здоров'я з урахуванням особливостей національних умов і можливостей і з повагою до національних стратегій і пріоритетів, відзначаючи важливу роль, яку можуть відіграти у розвитку злагоду партнерства з широким складом учасників, що об'єднують національні уряди, місцеві органи влади, міжнародні установи, комерційні підприємства, організації громадянського суспільства, фонди, благодійників та інвесторів в соціальну сферу, вчених і педагогів і приватних осіб, своїм сприянням у вирішенні пріоритетних завдань у галузі охорони здоров'я в інтересах поліпшення стану здоров'я людей, знову підтверджуючи право повною мірою застосовувати положення Угоди Світової організації торгівлі про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода ТРІПС), Дохінської декларації «Угода ТРІПС та суспільна охорона здоров'я», рішення Генеральної ради Світової організації від 30 серпня 2003 про здійснення пункту 6 Дохінської декларації «Угода ТРІПС та суспільна охорона здоров'я», а також - після завершення офіційних процедур прийняття - поправки до статті 31 Угоди ТРІПС, запропонованої Генеральною радою Світової організації торгівлі у її рішенні від 6 грудня 2005 року, що передбачають застосування гнучкого підходу в інтересах охорони здоров'я населення, зокрема для сприяння підвищення доступності ліків для всіх і стимулювання зусиль з надання допомоги країнам, що розвиваються в цій галузі, і відзначаючи необхідність широкого та своєчасного прийняття поправки до статті 31 Угоди ТРІПС, визнаючи, що захист інтелектуальної власності може мати важливе значення для розробки нових лікарських препаратів, визнаючи також, що напади на медико-санітарних працівників мають довгострокові наслідки, включаючи людські втрати і страждання, послаблюють потенціал систем охорони здоров'я в аспекті надання допомоги, від якої можуть залежати життя людей, і перешкоджають розвитку охорони здоров'я, і посилаючись у зв'язку з цим на резолюцію 68 / 101 Генеральної Асамблеї від 13 грудня 2013 року про безпеку і захист гуманітарного персоналу та захисту персоналу Організації Об'єднаних Націй та резолюцію 65.20 Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я від 26 травня 2012 року, відзначаючи, що напади на медико-санітарних працівників, погрози чи інші дії, що заважають виконанню професійних обов'язків, підривають фізичну безпеку цих працівників і ускладнюють дотримання кодексу професійної етики і що у свою чергу перешкоджає реалізації права на найвищий досяжний рівень здоров'я і забезпечення загального доступу до медичного обслуговування, знову підтверджуючи, що держави-члени несуть відповідальність за охорону здоров'я, безпеку та благополуччя своїх громадян, стійкість і самозабезпеченість систем охорони здоров'я та забезпечення доступності медичних послуг, яка має виключно важливе значення для максимальної нейтралізації загроз здоров'ю і зниження уразливості, а також для ефективності профілактичних заходів та відновлення в умовах надзвичайних ситуацій та стихійних лих, висловлюючи глибоку стурбованість у зв'язку з нинішнім спалахом лихоманки Ебола, яка показала, що країнам надзвичайно необхідні ефективні системи охорони здоров'я, здатні виконувати Міжнародні медико-санітарні правила і забезпечити готовність до пандемій і загальне охоплення медичним обслуговуванням, коли кожен має право на медичну допомогу, оскільки це буде сприяти попередженню

та виявленню можливих епідемій, а також сумлінні, кваліфіковані і оснащені необхідними засобами медичні працівники, і підкреслюючи, що державам-членам та іншим відповідним установам слід негайно надати будь-яку допомогу країнам, враженим лихоманкою Ебола, з тим щоб ліквідувати епідемію, відзначаючи при цьому важливість науково обґрунтованих заходів для запобігання панічних настроїв та соціальної ізоляції і дискримінації хворих,

відзначаючи діяльність на міжсекторальному рівні, в тому числі в рамках Глобального порядку денного в галузі безпеки в сфері охорони здоров'я, спрямовану на зміцнення глобального потенціалу для попередження і виявлення інфекційних захворювань та боротьби з ними, зокрема шляхом сприяння створенню раціональних і стійких національних систем охорони здоров'я, систем спостереження та алгоритмів дій,

підкреслюючи, що реалізації права на найвищий досяжний рівень фізичного і психічного здоров'я, створення стійких систем охорони здоров'я та забезпечення загального охоплення медичним обслуговуванням сприяють дотримання державами-членами, недержавними суб'єктами і приватними особами принципів недоторканності і безпеки медико-санітарних працівників, зайнятих виконанням своїх обов'язків, їх транспортних засобів та медичних об'єктів,

визнаючи необхідність запобігання та усунення ризиків, з якими стикаються медичні працівники, працюючи в небезпечних умовах, зокрема, погрози застосування насильства, і пов'язані з цим різні форми травмуючого впливу, наприклад, за допомогою поліпшення спеціалізованої професійної підготовки в галузі управління охороною здоров'я та надання медичної допомоги, а також використання інших механізмів підтримки медичного персоналу, з метою забезпечення безпеки працівників і продуктивність та ефективність їх праці, розширення доступу до медико-санітарного обслуговування,

підкреслюючи, що медико-санітарні працівники повинні надавати кваліфіковану медичну допомогу в умовах повної професійної і моральної незалежності, із співчуттям і повагою до людської гідності і завжди пам'ятати про цінність людського життя і діяти виходячи з інтересів пацієнта згідно з кодексом професійної етики,

знову підтверджуючи норми і принципи міжнародного гуманітарного права, включаючи чинні положення чотирьох Женевських конвенцій 1949 року і Додаткових протоколів до них 1977 року і 2005 року, а також норми міжнародного звичаєвого права, що стосуються захисту медичних працівників та співробітників гуманітарних організацій, що займаються виключно наданням медичної допомоги, їх транспортних засобів та устаткування, лікарень та інших медичних установ,

підтверджуючи також принципи гуманності, нейтральності, неупередженості і незалежності при наданні гуманітарної допомоги і підтверджуючи, що всім суб'єктам, які займаються наданням гуманітарної допомоги в надзвичайних ситуаціях та ситуаціях, пов'язаних зі збройними конфліктами і стихійними лихами, слід стверджувати і повною мірою дотримуватися цих принципів,

висловлюючи співчуття з приводу актів насильства або погроз застосування насильства щодо медико-санітарних працівників в умовах збройних конфліктів та надзвичайних ситуацій у різних районах світу і підкреслюючи, що подібні дії перешкоджають становленню ефективних систем охорони здоров'я та дотримання кодексів професійної етики медико-санітарного персоналу,

відзначаючи, співробітники гуманітарних організацій і медичні працівники, які працюють на місцях, особливо часто піддаються нападам і становлять більшість потерпілих у загальній чисельності гуманітарного та медичного персоналу,

визнаючи, що однією з найсерйозніших загроз для медико-санітарного персоналу є збройні конфлікти, розуміючи небезпеку, якій піддаються ці працівники в ситуаціях, не пов'язаних з озброєними конфліктами, і відзначаючи, що національні уряди зобов'язані вживати належні превентивні та коригувальні заходи,

знову підтверджуючи роль Всесвітньої організації охорони здоров'я як органу, що направляє і координує міжнародну діяльність з питань охорони здоров'я відповідно до її Статуту, і визнаючи важливу роль Всесвітньої організації охорони здоров'я та інших відповідних міжнародних організацій підтримуючи зусилля держав-членів, у відповідних випадках і на їх прохання, у напрямку розробки та здійснення превентивних заходів для забезпечення безпеки медико-санітарних працівників, транспортних засобів та медичних об'єктів та поваги до відповідних кодексів професійної етики цих працівників,

- 1) із вдячністю приймає до відома записку Генерального секретаря, надсилає доповіді Генерального директора Всесвітньої організації охорони здоров'я про здоров'я населення світу і зовнішню політику;
- 2) наполегливо закликає держави-члени захищати, заохочувати і поважати право на найвищий досяжний рівень фізичного і психічного здоров'я і підходити до проблематики охорони здоров'я комплексно, у тому числі враховувати питання охорони здоров'я при розробці зовнішньої політики;
- 3) закликає держави-члени сприяти введенню адекватних стимулів і створенню сприятливих та безпечних умов праці для ефективного утримання та справедливого розподілу медичних кадрів, а також дотримуватися Глобального кодексу Всесвітньої організації охорони здоров'я щодо практики міжнародного найму персоналу охорони здоров'я в якості керівництва для зміцнення систем охорони здоров'я за рахунок раціонального залучення кваліфікованих кадрів;
- 4) пропонує Всесвітній організації охорони здоров'я надавати державам-членам на їх прохання технічну допомогу з метою зміцнення потенціалу для ліквідації надзвичайних ситуацій у сфері громадської охорони здоров'я та дотримання Міжнародних медико-санітарних правил, приділяючи особливу увагу країнам, що розвиваються з метою нарощування їх потенціалу, зміцнення систем охорони здоров'я та сприяння сталому фінансуванню, професійної підготовки, залучення й утримання медичних кадрів та передачі технологій на взаємоприйнятних умовах;
- 5) закликає держави-члени розробляти і створювати стійкі та раціональні системи охорони здоров'я, здатні прискорити перехід до загального охоплення послугами охорони здоров'я таким чином, щоб забезпечити безперебійне і доступне обслуговування громадян, і підкреслює, що медико-санітарні працівники повинні мати можливість надавати необхідну допомогу без будь-яких перешкод, погроз або фізичного нападу і відповідно до кодексів професійної етики та компетенції;
- 6) закликає також всі держави-члени і всі зацікавлені сторони поважати недоторканність медико-санітарних працівників при виконанні ними своїх обов'язків відповідно до кодексів професійної етики та компетенції;
- 7) посилається на резолюцію 65.20 Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я, у якій йдеться про необхідність виконувати провідну роль на глобальному рівні в розробці методів систематичного збору даних про випадки нападу на медичні установи, медичних працівників, санітарні транспортні засоби та пацієнтів у складних надзвичайних гуманітарних ситуаціях у взаємодії з відповідними органами Організації Об'єднаних Націй, іншими відповідними суб'єктами, а також міжурядовими та неурядовими організаціями, уникаючи дублювання в роботі;
- 8) рішуче засуджує всі напади на медико-санітарних працівників, їх транспортні засоби та обладнання, а також лікарні та інші медичні установи і висловлює співчуття з приводу довгострокових наслідків подібних нападів для населення і систем охорони здоров'я відповідних країн;
- 9) закликає в повній мірі поважати норми і принципи міжнародного гуманітарного права, в тому числі застосовні положення чотирьох Женевських конвенцій 1949 року і Додаткових протоколів до них 1977 року та 2005 року; підкреслює обов'язок, згідно з нормами міжнародного гуманітарного права, національним законам і нормативними положеннями, за будь-яких обставин поважати статус і захищати медичних працівників та співробітників гуманітарних організацій, що займаються виключно наданням медичної допомоги, і забезпечувати недоторканість їх транспортних засобів та устаткування, лікарень та інших медичних установ, зазначає в цьому зв'язку роль внутрішніх правових систем та

інших належних заходів у забезпеченні безпеки і захисту цього персоналу і закликає держави розробити ефективні заходи для попередження та викорінення насильства щодо такого персоналу;

10) закликає держави-члени відповідно до обов'язків, що випливають з норм міжнародного права в галузі прав людини, включаючи право на найвищий досяжний рівень фізичного і психічного здоров'я, сприяти забезпеченню рівного доступу до медичного обслуговування і поважати статус працівників медико-санітарних установ та захищати їх від спроб перешкодити виконанню професійних обов'язків, від загроз і посягань на фізичну недоторканність;

11) пропонує Всесвітній організації охорони здоров'я та іншим відповідним міжнародним організаціям розширювати свої можливості в плані надання допомоги державам-членам, у тому числі у формі сприяння дослідницької діяльності, і на їх прохання, а також у рамках технічного співробітництва та інших механізмів, розробляти належні превентивні заходи для вдосконалення та посилення безпеки і захисту медико-санітарних працівників, транспортних засобів та медичних об'єктів і підвищення стійкості систем охорони здоров'я та сприяння реальному досягненню загального охоплення медичним обслуговуванням;

12) відзначає, що проблеми в сфері здоров'я населення світу як і раніше зберігаються і вимагають постійної уваги і що для їх вирішення необхідно негайно домогтися виконання зобов'язань у тому, що стосуються зміцнення глобального партнерства в цілях розвитку, підкреслюючи у зв'язку з цим, зокрема, співпраці Північ-Південь, Південь-Південь, а також тристоронньої співпраці та обміну провідним досвідом, а також нарощування потенціалу та передачу технологій на взаємоприйнятних умовах в інтересах подолання нерівності у сфері охорони здоров'я у контексті подолання бідності та переходу до сталого розвитку відповідно до національних пріоритетів;

13) настійно закликає держави-члени розробити у взаємодії з відповідними міжнародними організаціями та недержавними суб'єктами, відповідно до обставин, ефективні превентивні заходи для поліпшення і посилення безпеки та захисту медико-санітарних працівників та заохочення поваги до їх відповідних кодексів професійної етики, в тому числі:

а) запровадити чіткі і загальноприйняті визначення та норми для ідентифікації та позначення медико-санітарних працівників, транспортних засобів та медичних об'єктів;

б) вжити конкретних і належних заходів в галузі освіти для медико-санітарних працівників, державних службовців і населення в цілому;

с) вжити відповідних заходів щодо забезпечення фізичного захисту медико-санітарного персоналу, транспорту і медичних об'єктів;

д) вжити інших відповідних заходів, наприклад на рівні національного законодавства, з метою ефективного вирішення проблеми насильства щодо медико-санітарних працівників;

е) налагодити збір даних про випадки перешкоджання діяльності медичних працівників, погроз на їх адресу і нападів на них;

14) просить Генерального секретаря у співпраці з Генеральним директором Всесвітньої організації охорони здоров'я надати доповідь про захист працівників охорони здоров'я з аналізом ситуації в державах-членах та рекомендаціями на адресу відповідних зацікавлених сторін щодо необхідних заходів, включаючи належні превентивні заходи.